

Fine-tuning bescherming tegen LMoV en LSV

Maarten de Kock, Miriam Lemmers, Suzanne Lommen & Hans van Aanholt
e-mail: maarten.dekock@wur.nl

1. Onderzoek

Welke gewasbeschermingsstrategie heeft maximaal effect in de bescherming tegen lelie mozaïekvirus (LMoV) en lelie symptoomloos virus (LSV), kost het minste en is het beste voor het milieu? De effectiviteit van de volgende strategieën is onderzocht:

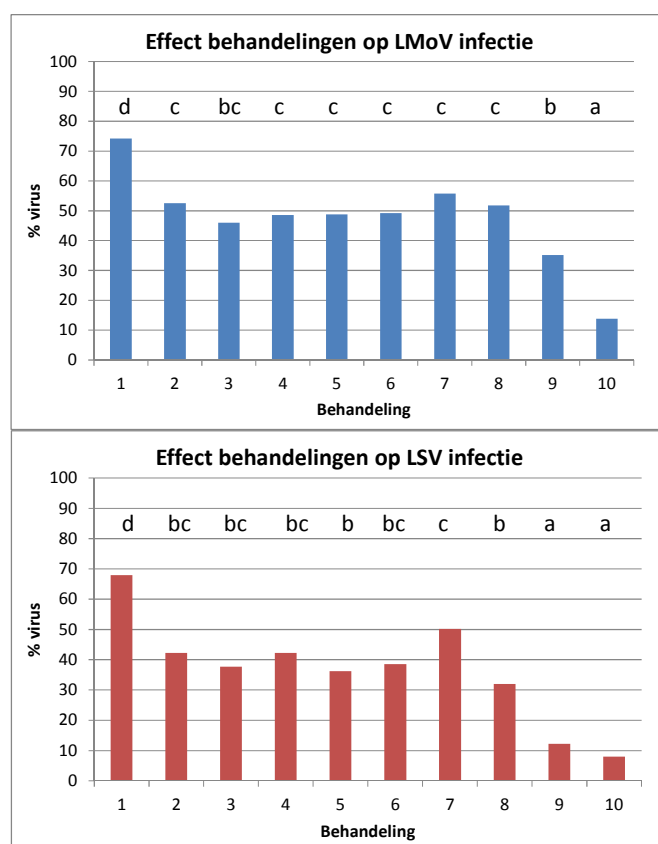
	Omschrijving (alleen bij 9 en 10 is de virusbron met een 7-daags schema meegespoten)	minerale olie (l/ha/jaar)	pyrethroïde (berekend op basis van uitgevoerde gewasbescherming)	insecticide
1	geen middelen	0	0.0	
2	7-daags schema	138	8.8	
3	7-daags schema, elke 2 weken insecticide	138	8.8	3.0
4	7-daags schema; insecticide o.b.v. bladluizenpopulatie	138	8.8	2.3
5	7-daags schema, boven 24°C een 5-daags schema	144	9.2	5.8
6	Schema aangepast op UV-straling via Luis/virus weerfax	150	9.6	
7	14-daags schema, vanaf half juni 7-daags schema	125	8.0	
8	7-daags schema, vanaf half augustus 14-daags schema	113	7.2	
9	geen middelen, virusbron 7-daags schema	0, virusbron is wel met 7-daags schema bespoten		
10	7-daags schema, virusbron 7-daags schema	138	8.8	

3. Resultaten

- Wanneer virusbron niet wordt bespoten, geven alle behandelingen met gewasbeschermingsmiddelen (2-8) een verminderde virustoename ten opzichte van de controle (1).
- Bespuiten van virusbron geeft grote reductie (9 & 10)
- De onderlinge verschillen in viruspercentages tussen behandelingen 2 t/m 8 zijn erg klein en veelal niet significant.
- Alleen bij LSV werken behandelingen 5 en 8 beter dan behandeling 7, maar er is geen verschil ten opzichte van de overige behandelingen (2 t/m 8).
- Verminderen van frequentie vanaf half augustus (behandeling 8) doet geen afbreuk aan het virusresultaat maar resulteert wel in een lagere milieubelasting en kosten.
- Toepassing van een insecticide heeft geen toegevoegd effect op de bescherming tegen virusoverdracht door bladluizen maar zorgt wel voor lagere milieubelasting en kosten.

2. Effectiviteit gewasbescherming

Bij een infectiedruk van 10% LMoV en 10% LSV zijn onderstaande viruspercentages gevonden (totaal van 4 herhalingen, verschillende letters geven statistisch significant verschillende groepen weer):

4. Praktijkadvies

Gewasbescherming tegen virusoverdracht door bladluizen kost tijd, geld en resulteert in een milieubelasting. Op basis van dit onderzoek wordt het volgende geadviseerd:

- Wekelijkse bespuiting met minerale olie en een pyrethroïde vanaf opkomst van het gewas is belangrijk.
- Een toevoeging van een insecticide en/of verhoging in frequentie n.a.v. hogere UV-straling heeft in deze proefopzet geen effect.
- Vanaf half augustus kan de frequentie worden gehalveerd.